

CONCEPT**Memo**

Plaats en datum
Alkmaar, 16 juli 2012

Referentienummer

Kenmerk
321729

Aan
Renee Nijdam

Kopie aan

Van

Betreft
Aangepaste toetsing aan de doorsnijding van de ecologische verbindingzone Oostervaart

1 Aanleiding

Golf en Countryclub Buitenhof V.O.F is bezig met de herontwikkeling van het woongebied Buitenhof Lelystad, die aan de oostkant van Lelystad is gelegen, tussen de Oostervaart en de A6, direct ten zuiden van de Runderweg (figuur 1). Het totale plangebied blijft ongewijzigd, circa 60 ha.

Een beperkt gedeelte van fase 1 van het huidige woongebied Buitenhof in Lelystad is reeds gerealiseerd. Echter, de huidige tijd leidt tot een gewijzigde woon- en recreatiebehoefte en uiteindelijk is een planwijziging noodzakelijk om het gehele plangebied te realiseren. Op basis van een vergelijking van de nieuwe gewenste plansituatie met de oude plansituatie komt naar voren dat in het plan minder de nadruk komt te liggen op 'golfen' en meer de nadruk op 'recreatie algemeen', waarbij de aangeduide woningbouwvlakken nagenoeg ongewijzigd zijn gebleven. De gewenste wijzigingen zijn:

- Het (beperkt) oprekken van de bestemming wonen ten laste van de bestemmingen groen en water, zonder de oppervlakte van het bebouwingsvalk aan te tasten. Hierdoor kunnen kavels worden vergroot;
- Het verleggen van de bestemmingen groen en water, passend in het nieuwe plan;
- Het verleggen en verruimen van de realisatiemogelijkheden van de geluidswerende voorziening langs de A6, hierdoor kan een groene wal in plaats van een betonnen geluidsscherm gerealiseerd worden;
- Het verleggen van de bestemming verkeer en wonen in het oostelijk deel van het plangebied. Hierdoor ontstaat de gewenste ruimte voor de geluidswal;
- Er worden minder appartementen gerealiseerd;
- De haven wordt verruimd;
- De weg in het noordwestelijk deel sluit aan op entreeweg;
- De contour van archeologie wordt iets doorgetrokken in westelijke richting;
- De geplande golfbaan zal wijken voor een kwalitatief hoogwaardig park met recreatieve mogelijkheden;
- Het aantal woningen en appartementen wordt minder.

In figuur 2 staat de vigerende bestemmingsplankaart weergegeven en in figuur 3 het ontwerp van de nieuwe bestemmingsplankaart.

De wijzigingen kunnen niet worden gerealiseerd in het vigerende bestemmingsplan. Voor de planontwikkeling zal een omgevingsvergunning worden aangevraagd (en op termijn een nieuw bestemmingsplan), om af te wijken van het vigerende bestemmingsplan. Ieder voorgenomen ruimtelijk plan of project dient te worden getoetst aan het beleid voor Ecologische Hoofdstructuur.

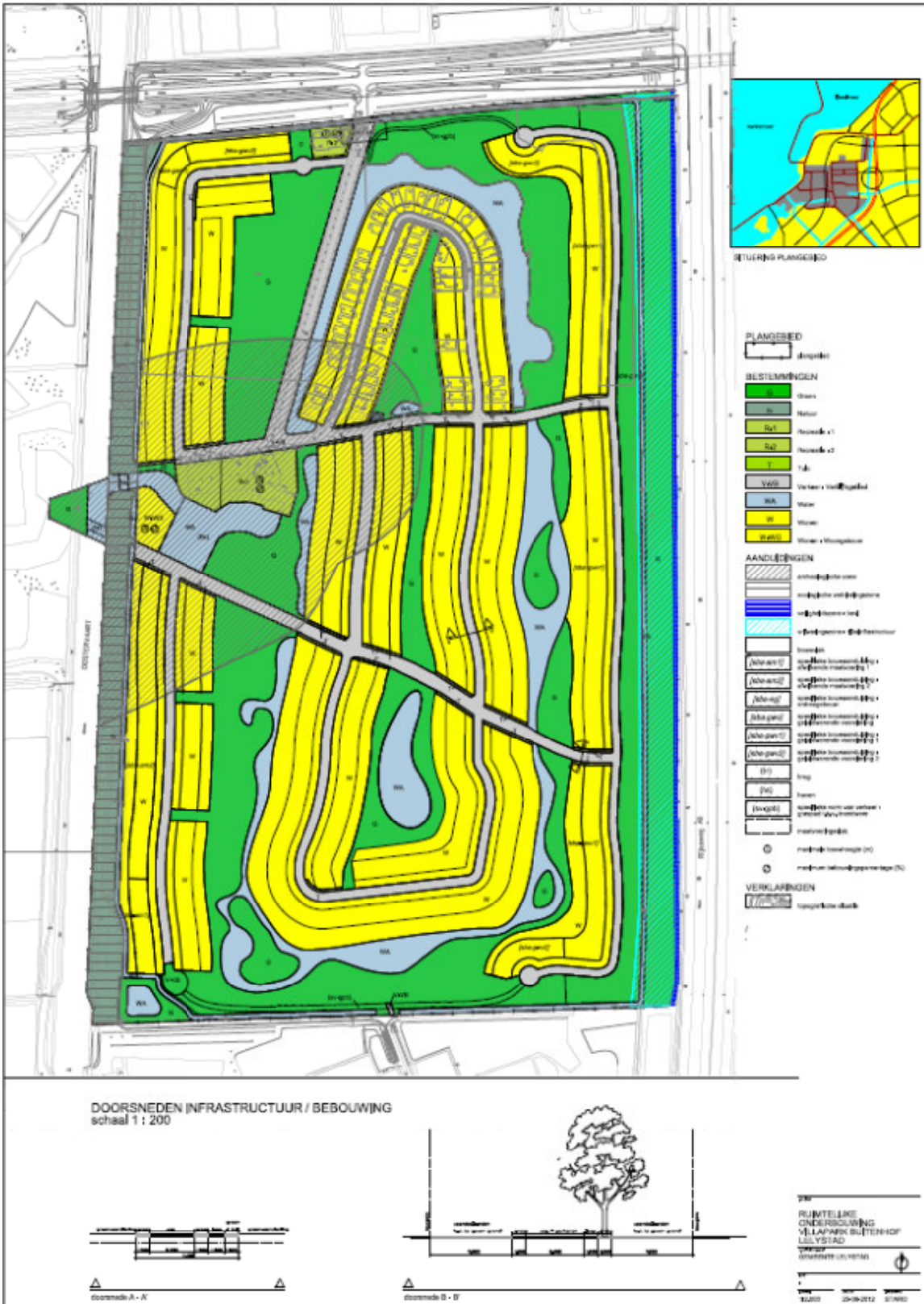
In 2004 is voor de doorsnijding van de ecologische verbindingszone Oostervaart een verkennende analyse uitgevoerd naar de beleidsmatige consequenties van de doorsnijding van deze ecologische verbindingszone. Gezien de datering van deze toetsing is herziening van deze toets noodzakelijk voor de voorgenomen ontwikkeling. Deze update bestaat uit een beoordeling van de volgende punten:

- Inventarisatie wijzigingen ten opzichte van het ontwerp uit 2004;
- Inventarisatie van eventuele wijzigingen in de EHS (locaties, regels, procedures).

De resultaten van deze beoordeling zijn vastgelegd in de onderliggende notitie. In deze notitie staan de tevens de effecten weergegeven van de wijzigingen in de EHS op de planontwikkeling.

FIGUUR 1: LIGGING PLANGEBIED (ROOD) AAN DE OOSTRAND VAN LELYSTAD

FIGUUR 3 HUIDIG ONTWERP VAN WOONGEBIED BUITENHOF, TE LELYSTAD (2012).

2 Ecologische Hoofdstructuur

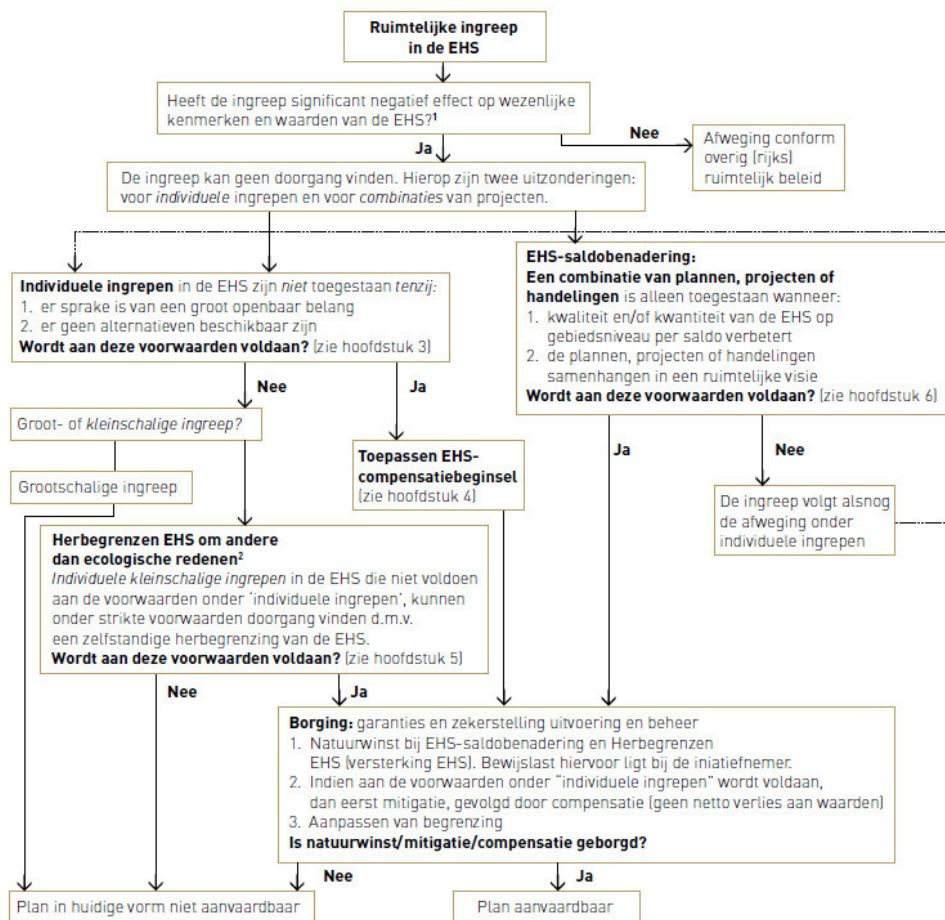
In deze paragraaf staat aangegeven wat het landelijke beleid is van de EHS, wat de ligging is van het plangebied ten opzichte van de EHS en wat de wezenlijke kenmerken en waarden zijn van de EHS.

2.1 Landelijk beleid

De Nota Ruimte geeft het beleidskader weer voor de duurzame ontwikkeling en een verantwoord toekomstig grondgebruik in het landelijke gebied in onder andere de vorm van Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De EHS is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones.

De afweging voor ingrepen in de EHS gaat volgens het 'nee, tenzij principe'. In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een EHS gebied dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies in kwaliteit en oppervlak dient te worden gecompenseerd.

Schema 1: Het "nee, tenzij"-principe van het compensatiebeginsel.

¹ Het gaat hier om het effect van de ingreep zelf en niet om een netto of reeds gesaldeerd effect. Indien de ingreep plaatsvindt in een Natura 2000 gebied gelden aanvullende regels [zie ook hoofdstuk 7].

² Een andere maatwerk-mogelijkheid in de EHS is herbegrenzen om ecologische redenen. Deze mogelijkheid wordt beschreven in hoofdstuk 5, maar komt niet terug in dit schema, omdat er geen ruimtelijke ingreep aan ten grondslag ligt.

2.2 Ligging plangebied ten opzichte van de Ecologische hoofdstructuur

De ligging van de Ecologische Hoofdstructuur in het plangebied staat weergegeven in figuur 4. Uit dit figuur komt naar voren dat het grootste deel van het plangebied is gelegen buiten de EHS is gelegen. Een klein deel van het plangebied, ten westen van de Oostervaart, ligt in de EHS-overig. Ten zuiden en ten westen van het plangebied ligt EHS-overig.

De Oostervaart maakt geen onderdeel uit van de EHS, dit in tegenstelling tot de situatie in 2004, toen behoorde deze vaart nog wel tot de EHS.

FIGUUR 4: LIGGING VAN DE EHS, TER HOOGTE VAN HET PLANGEBIED (BRON WWW.FLEVOLAND.NL).

2.3 Wezenlijke kenmerken en waarden EHS

Doordat een klein deel van het plangebied is gelegen in de EHS, namelijk ten westen van de Oostervaart, worden de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS beschreven (bron: M.S.E. Greve, M.S.E. , H. Miedema 2011 Wezenlijke kenmerken en waarden EHS Gemeente Lelystad, A&W rapport 1358, Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden). Dit om te kunnen toetsen wat de effecten zijn van de voorgenomen ontwikkeling op de EHS.

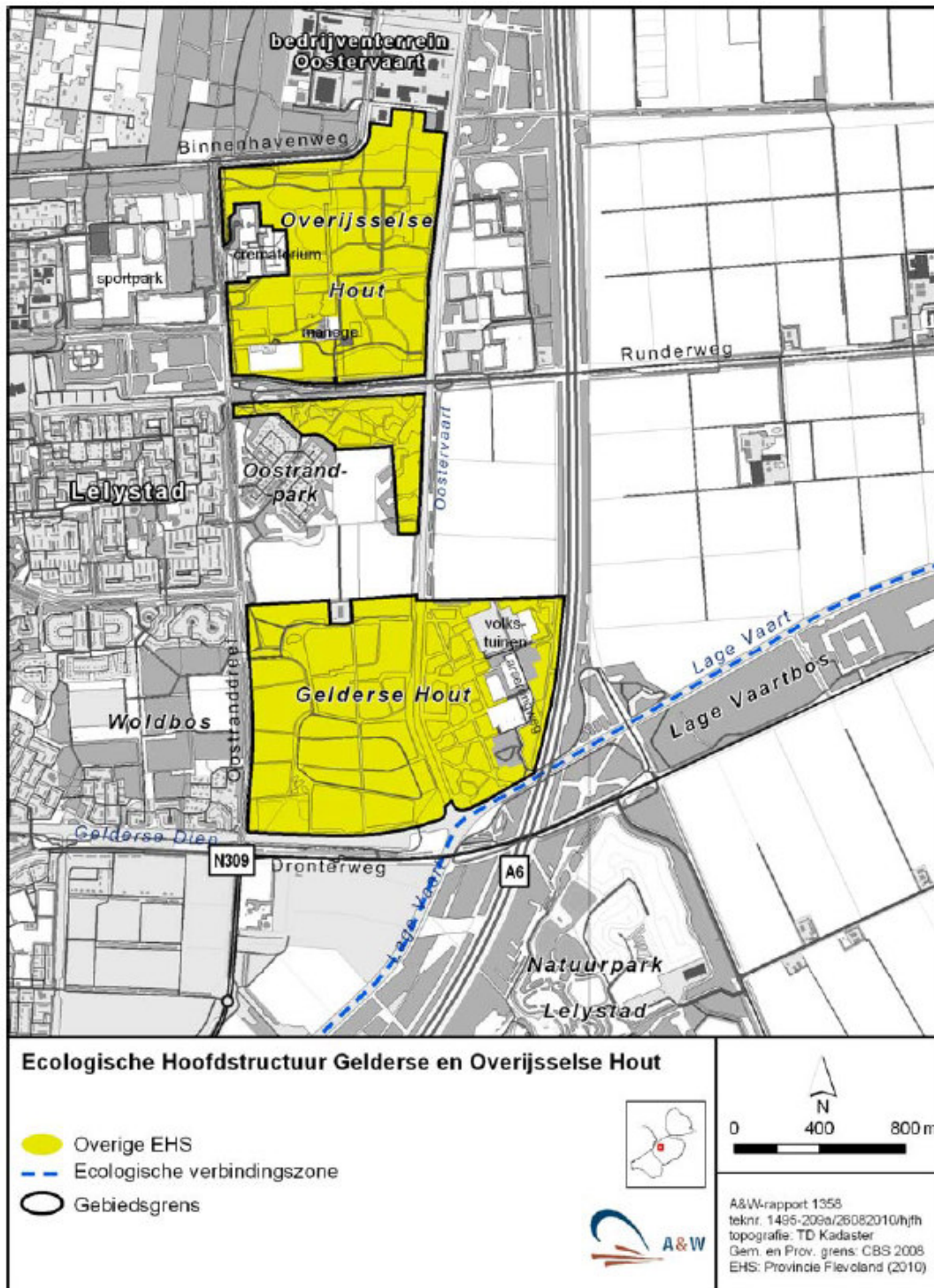
2.3.1 Gebiedskenmerken Gelderse Hout en Overijsselse Hout

Het EHS-gebied Gelderse Hout en Overijsselse Hout is gelegen aan de westkant van Lelystad. Het betreft een in totaal ruim 230 ha groot gebied dat bestaat uit drie delen, te weten Gelderse Hout, Oostrandpark en Overijsselse Hout (figuur 5). Het is een multifunctioneel bosgebied en is deels in beheer bij Staatsbosbeheer (Gelderse Hout) en deels bij de gemeente Lelystad (Overijsselse Hout en Oostrandpark). De bossen zijn aangelegd vanaf de jaren '70.

Het Overijsselse Hout bestaat uit bos en bosweiden. In het gebied liggen een crematorium en een manege (met twee weilanden), die niet tot de EHS behoren. Het Gelderse Hout bestaat uit bos en speelweiden. In de oostelijke helft van het Gelderse Hout ligt een groot volkstuincomplex, dat buiten de EHS valt. Het Oostrandpark bestaat uit een parkachtig landschap van bosaanplanten afgewisseld met soortenrijke graslanden. Langs de noordrand van dit deelgebied loopt een

brede tocht (Oostrandtocht), die op enkele plekken zo breed is, dat er eilandjes zijn aangelegd. In dit deelgebied liggen een woonwijk en enkele agrarische percelen, die buiten de EHS vallen. De Oostrandtocht komt uit in de Oostervaart, die de drie deelgebieden met elkaar verbindt.

Langs de westrand van het gebied loopt de drukke weg Oostranddreef. De Overijsselse Hout en het Oostrandpark zijn van elkaar gescheiden door de Runderweg. Verder lopen door het gebied veel fiets- en wandel- en ruiterspaden en enkele doodlopende wegen voor de toegankelijkheid van woningen en bedrijven. Het vele autoverkeer op de omringende wegen (A6 en Oostranddreef) en de vele recreatieve voorzieningen zorgen voor relatief veel licht- en geluidinval in de gebieden.

FIGUUR 5: OVERZICHT EHS-GEBIED GELDERSE- EN OVERIJSSELE HOUT.

2.3.2 Abiotische kenmerken

De grond bestaat uit zavel en klei. Er is weinig bekend over de overige abiotische kenmerken van dit gebied. Een goede waterkwaliteit heeft er voor gezorgd dat hier bijzondere laagveenlibellen aanwezig zijn, te weten Vroege glazenmaker en Glassnijder.

2.3.3 Actuele waarden en beheer

De beheertypen die in het EHS-gebied voorkomen staan weergegeven in figuur 6.

N04.02 Zoete plas (4,2 ha)

Het gaat hier om twee tochten die door het gebied lopen, de Oostervaart en de Oostrandtocht. De Oostervaart is in gebruik als scheepvaartroute met weinig natuurlijke oevers. De Oostrandtocht is wel natuurlijk ingericht met natuurvriendelijke oevers, brede waterpartijen en eilandjes. In deze tocht zijn o.a. Bever en IJsvogel waargenomen (Schut & Miedema 2007).

N12.02 Kruiden- en faunairijk grasland (8,5 ha)

In het Oostrandpark liggen enkele graslandpercelen, die ecologisch worden beheerd. Er komen zeldzame planten voor, zoals Rietorchis en Brede orchis (Schut & Miedema 2007).

N16.02 Vochtig bos met productie (219,2 ha)

Het grootste deel van het gebied bestaat uit multifunctioneel productiebos met veel populier en es, gemengd met andere loofhoutsoorten en enkele percelen met naaldhout. In het Gelderse Hout ligt ook een Pinetum met veel uitheemse bomen.

2.3.4 Relaties

Natura 2000-gebieden

De voor het IJsselmeer aangewezen Meervleermuis wordt regelmatig waargenomen boven de Oostervaart ter hoogte van het EHS-gebied, zodat hier sprake lijkt van een vliegroute. Het is onbekend of een ecologische relatie bestaat tussen het EHS-gebied en het IJsselmeer, hier is nader onderzoek voor nodig. Dit wordt nader onderzocht in de herziene versie van de Quick scan natuur.

Ecologische Hoofdstructuur

Het bosgebied Overijsselse- en Gelderse Hout vormt een belangrijke schakel in de keten van natuurgebieden rondom Lelystad. Bovendien grenst het gebied aan de belangrijke verbindingzone LageVaart. Via de Oostervaart, die de drie deelgebieden met elkaar verbindt, kunnen veel soorten zich verspreiden naar en van het noordelijke deel van Oostelijk Flevoland.

2.3.5 Belang en schaalniveau

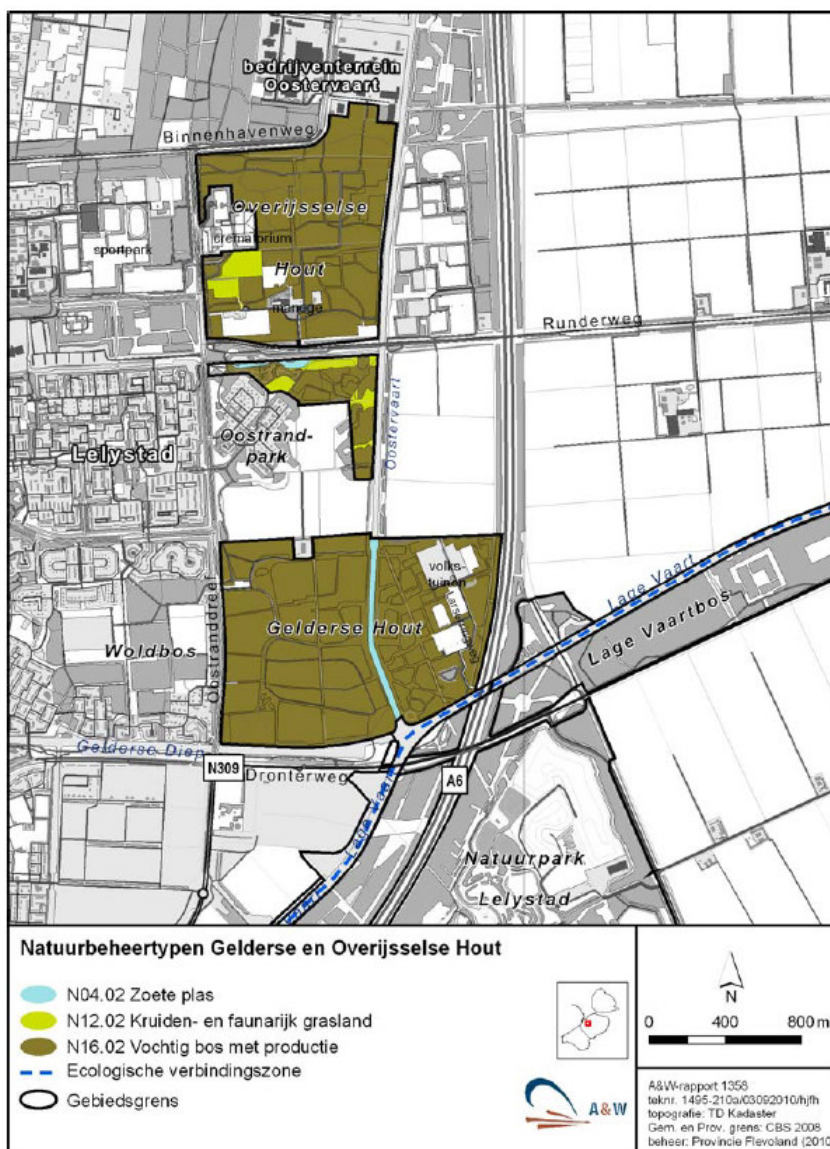
De natuurwaarden van het gebied zelf zijn niet zo heel bijzonder (met uitzondering van enkele beschermde plantensoorten in het Oostrandpark; zie voorgaand), maar door zijn grote omvang levert het gebied toch een belangrijke bijdrage aan de boscomponent van de EHS in Flevoland. Ook vormt het gebied door zijn strategische ligging een belangrijke stapsteen in de verbinding naar de natuurgebieden ten noorden van Lelystad.

2.3.6 Potentiële natuurwaarden

Het bos zelf kan zich op termijn ontwikkelen tot een Essen-lepenbos met veel structuur en dood hout waardoor Boomarter zich in het gebied kan vestigen. De oevers van de Oostervaart zijn in potentie geschikt voor Ringslang. Er liggen geen ambities om de beheertypen aan te passen. In tabel 1 staat aangegeven welke soorten in het gebied voorkomen.

TABEL 1: SOORTEN DIE IN HET EHS-GEBIED GELDERSE- EN OVERIJSSELSE HOUT VOORKOMEN.

Broedvogels	Zoogdieren	Reptielen	Libellen	Planten
Huiszwaluw	Bever	Ringslang (pot.)	Vroege Glazenmaker	Daslook
Zanglijster	Meervleermuis		Glassnijder	Rietorchis
Boomklever	Watervleermuis			Naaldvaren
Havik	Boommarter			Tongvaren
Buizerd	Steenmarter (pot)			Brede orchis
	Ruige dwergvleermuis			
	Gewone dwergvleermuis			

FIGUUR 6: NATUURBEHEERTYPEN GELDERSE- EN OVERIJSSELSE HOUT (BRON: PROVINCIE FLEVOLAND).

3 Toetsing van de wijzigingen van de ontwikkeling op de EHS

3.1 *Effecten van de ontwikkeling op de EHS*

In het plangebied ten westen van de Oostervaart vinden geen ontwikkelingen plaats. Het huidig gebruik verandert niet. Er treden dan ook geen effecten op, op de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied. Nadere toetsing is dan ook niet aan de orde.

3.2 *Externe werking*

De EHS kent geen externe werking. De Minister van LNV heeft in 2008 in een brief aan de Tweede Kamer geschreven dat ingrepen buiten de EHS niet hoeven te worden beoordeeld op hun effecten voor de wezenlijke kenmerken en waarden binnen de EHS (TK 29576, nummer 12 en 52), tenzij in het Omgevingsplan van de Provincie of in de bijhorende ruimtelijke verordening toetsing van externe werking expliciet is genoemd. Deze brief vloeide voort uit de Nota Ruimte. Initiatieven buiten de EHS hoeven dan ook niet getoetst te worden. De Provincie Flevoland heeft externe werking niet expliciet beschreven en een toetsing naar externe werking heeft dan ook niet plaats gevonden.

4 Conclusie

Door de veranderingen in het beleid ten aanzien van de Ecologische Hoofdstructuur is slechts een klein deel van het plangebied gelegen in de EHS, namelijk het gebied ten westen van de Oostervaart. Dit in tegenstelling tot de situatie uit 2004 toen ook de Oostervaart nog binnen de EHS viel.

In dat deel van het plangebied dat onder de EHS valt, vinden geen ontwikkelingen plaats en ook de bestemming van het gebied verandert niet. Er treden geen effecten op, op de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied. Er hoeven geen nadere procedures gevolgd te worden.